

[Chr. Rasmussen.]

bestride, at der er sket uhyre store faglige, tekniske, økonomiske og menneskelige fremskridt i de år, vi har levet under denne besiddelsesform; men lige så sikkert er det, at denne besiddelsesform — der målt med historiens alen ikke er så overvældende gammel — har man ikke magtet at administrere eller at leve op til. Resultatet er blevet en helt urimelig gældsbyrde.

Landbrugsministeren oplyste i sidste uge, at vi reelt næppe havde over 150.000 selvstændige landbrug tilbage, og heri erklærer jeg mig fuldstændig enig. Men når dette er sagt, vil jeg gerne tilføje, at de virkelige selvejere — jeg tænker her på dem, der er helt gældfri, det er ikke ret mange, og dem, hvis gældsbyrde ikke er større, end at den stadig levner plads til gode drifts- og levevilkår — efterhånden næppe udgør mere end halvdelen af de 150.000, medens resten har en sådan gældsbyrde i kraft af de uhyre høje ejendoms- og jordpriser, at de, uanset hvordan markeds- og afsætningsvilkår former sig, aldrig når videre end til at blive fattige prioritetsbestyrere.

Det har hidtil i visse kredse i det høje ting været noget af en forbrydelse at pege på de virkelige årsager til denne kalamitet, og jeg tør godt udtale, at skal det lovforslag, vi her behandler, ledsages af yderligere finansieringslovgivning til støtte for landbruget, så har man her i tinget formet den sidste pind til selvejets ligkiste — såfremt der da ikke følger en lovgivning, der standser prisstigningen på jord. Sker dette ikke, tør jeg godt påstå, at med den lov om landbrugsejendomme, vi behandlede i sidste uge, bliver grundstenen lagt til selvejets forsvinden, og med det lovforslag, vi her har til behandling — og som jeg allerede har sagt, bliver det efterfulgt af endnu ét — er vi nået helt frem til rejsegildet. Det vil nemlig gå sådan, at de, der køber jorden fra de ejendomme, der nedlægges, straks skifter over fra at være selvejere til at blive prioritetsbestyrere. Så må man for min skyld gerne hævde, at jorden er dyrere i vort naboland Tyskland. Den nøgne kendsgerning er jo, at man også dér har ført en absolut forkert jordpolitik, således at den tyske landmand trods de højere priser og sikrere afsætningsforhold er ringere økonomisk stillet end den danske.

Og jeg nærer i hvert fald ingen tro på, at en yderligere forhøjelse af priserne på landbrugsvarer ikke vil blive mere end oplugt af yderligere stigninger i ejendomspriserne, hvis ikke bommen snarest slås hårdt i.

Nu er den såkaldte private ejendomsret herhjemme jo betragtet som noget så særdeles helligt og ukrænkeligt, at man frit kan benytte den til, jeg havde nær sagt ran fra den øvrige del af befolkningen. Statens jordlovsudvalg gav i sidste uge afkald på forkøbsretten til en ejendom ude i Herstedvester; det var helt i orden i henhold til statshusmandsloven. Den pågældende ejendom, der er på 33 ha, er for den nette pris af 9,8 mill. kr. solgt til nogle boligselskaber. Jeg vil vove at påstå, at hvis den pågældende ejer af en sådan gård havde fået 1,8 mill. kr., ville han have været godt aflagt, og så havde der dog tilbage været 8 mill. kr. til hjælp til byggeriet i området.

Nu ved jeg ikke, om boligministeren har nogen mulighed for at forhindre, at denne handel bliver til virkelighed. Jeg ønsker naturligvis ikke at komme boligselskaberne til livs, men tværtimod at komme dem til hjælp, og jeg opfordrer regeringen til aldeles omgående at udarbejde lovforslag med et så kraftigt indhold, at denne spekulation kan standses. Jeg retter ingen kritik mod regeringen, jeg retter kritikken mod det samlede folketing. Vi kan ikke fortsat sidde som 179 nathuer, der ikke tør tage kraftig affære imod denne galskab, fordi befolkningen lod sig vildlede i 1963. Skulle der i dag findes medlemmer her i tinget, der vil prøve en sådan omgang folkeafstemning én gang til, ja, så for min skyld gerne; jeg tror ikke, befolkningen lader sig vildlede én gang til.

Lad mig slutte med at sige, at jeg føler mig skuffet over, at ministeren ikke har kunnet følge jordlovsudvalgets indstilling om en fordobling af beløbet til indkøb af jord til havelodskolonier. Det er det mest reelle punkt i hele lovforslaget, i særdeleshed hvis det blev frigjort så meget fra statshusmandsloven, at jordlovsudvalget havde mulighed for at købe jord også til andre offentlige formål. Jeg tør godt påstå, at havde dette været muligt hidindtil, ville man i jordlovsudvalget have haft mulighed